Svensk Ventilation

Remissvar M2019/01776/R
Datum
2020-01-07

Svensk Ventilation
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Svensk Ventilations remissvar: Remittering av promemorian Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet

Svensk Ventilation är en branschorganisation för ventilationsföretag i Sverige. Medlemmarna är tillverkare, installatörer, serviceföretag, återförsäljare och konsulter. Tillsammans sysselsätter våra medlemsföretag cirka 10 000 personer och omsätter cirka 18 miljarder kronor per år i Sverige. Svensk Ventilations vision är *Ett hälsosamt och energieffektivt inomhusklimat för alla.*

Allmänt

Svensk Ventilation är positiva till att EU reviderat avfallsdirektivet från 2008 i syfte att förbättra förutsättningarna för en cirkulär ekonomi. Förutsättningen för ett genomslag av en effektiv framtida cirkulär ekonomi kräver en grundläggande förändring i synen på avfall inom samhällsramarna; att vi börjar hantera avfallet som en resurs.

Stimulans ekonomiskt för att samla in och att återvända byggmaterial behövs, jämte en kvalitetsmässig utveckling för återanvändning som främjar att vi återvinner rätt och tar tillbaka och tar tillvara kemiskt innehåll på ett klokt sätt enligt lagstiftning. Vi får inte riskera att återvunnet material används helt utan krav . Likvärdiga villkor behövs för ny- och återtillverkning.

Byggvarudeklarationen eBVD 1.0 har information om kemiskt innehåll, råvaror och avfall

Ref till förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010: 900) 10 kap 6 § punkt 5 " och hur avfallet ska tas om hand för att möjliggöra a) avlägsnande och säker hantering av farliga ämnen, och

b) materialåtervinning av hög kvalitet...,

Byggbranschen i Sverige har idag och sedan 30 år tillbaka ett väl fungerande system för att deklarera innehåll i byggprodukter. Branschen har en överenskommen numer elektronisk byggvarudeklaration - eBVD. eBVD:ns huvudsyfte är att gynna spårbarhet över tid. Informationen baseras på lagmässig och vetenskaplig grund enligt REACH-lagstiftningen.

Att alltid efterfråga en eBVD för byggmaterialet ger spårbarhet så att byggherren vet vad som finns i det inbyggda byggmaterialet. Byggvarudeklarationen gynnar också utvecklingen av materialåtervinning och säkrar hantering för både återanvändning och sådant som vi ej önskar återföra i kretsloppet.

Sverige måste tydligt ange processen kring begreppet avfall, med enhetlig tolkning och tillsyn

Ref till förslaget i kap 8 om "när avfall upphör vara avfall".

Svensk Ventiliation ser positivt på att vi nu får definition av när avfall upphör att vara avfall och att det föreslås att införas i miljöbalken. Det är ett bra första steg för att få processen för "När avfall upphör att vara avfall" att fungera bättre. Vi ser dock att den föreslagna svenska lagtexten inte i alla delar har samma ordalydelse som regleringen i direktivet. För att undvika missförstånd och för att underlätta tolkning är vår uppfattning att direktivstexten ska överensstämma med svensk lagtext. Vi kan i utredningen inte hitta någon motivering till varför direktivstexten ska frångås.

Idag är inte processen om när avfall upphör att vara avfall förutsägbar och rättssäker i Sverige. Det behövs som komplement till lagstiftningen en tydlig nationell process och tydliga kriterier i Sverige för när avfall upphör att vara avfall. Detta saknas i dagsläget och den vägledning som Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen har tagit fram är inte tillräcklig för en fungerande och förutsägbar process. Verksamhetsutövaren är skyldig att visa att avfallet har upphört att vara avfall men bedömningen ska granskas av tillsynsmyndigheten som en del av tillsynen. Tillsynsmyndigheter runt om i landet gör olika bedömningar och bedömningar kan även ändras med kort varsel. Enligt dagens regelverk har ingen myndighet mandat att lämna ett positivt besked om en återvinningsprocess är tillräcklig eller om materialet, efter att ha genomgått en viss återvinningsprocess, lever upp till kraven för att anses ha upphört att vara avfall. Detta leder till en oförutsägbarhet och osäkerhet för verksamhetsutövare vilket resulterar i att det ofta blir alltför osäkert för att t ex investera i återvinningsanläggningar samt att köpa material som är klassat som avfall. Att kunna få ett beslut från t ex tillsynsmyndigheten skulle skapa bättre förutsättningar och möjligheten att ge tillsynsmyndigheten detta mandat bör utredas.

Vi behöver svenska end-of-wastekriterier – använd branschkompentensen i Sverige

Ett sätt att öka tydligheten för när avfall upphört att vara avfall kan vara att ta fram så kallade end-of-wastekriterier. Sverige har valt att inte införa möjligheten att ta fram denna typ av kriterier vilket har hindrat den cirkulära utvecklingen. I första hand bör det tas fram EU-gemensamma definitioner. Men eftersom detta har visat sig vara svårt, kan nationella definitioner vara en lösning, förutsatt att dessa harmoniseras med kriterier i andra EU-länder. Nationella end-of-wastekriterier bör därför tas fram för vissa material i dialog med berörda branscher. Exempel på material där detta kan vara lämpligt är ballastmaterial, vissa oljor och vissa plaster. I det reviderade avfallsdirektivet finns en tydlig formulering där det anges att medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att stärka processen kring när avfall anses upphöra att vara avfall. Vi hoppas därför att åtgärder kommer att vidtas nationellt för att förbättra processen.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Avvakta den europeiska utformningen för databas om särskilt farliga ämnen

Databasen som den europeiska kemikaliemyndigheten ska utforma för information om särskilt farliga ämnen i varor är inte klar och därför kan enligt remissen närmare bestämmelser om vilken information som ska lämnas och vilka som är informationsskyldiga ännu inte införas i nationell rätt. Kemikalieinspektionen föreslås därför istället meddela föreskrifter om informationsskyldigheten. Vi anser det av största vikt att Kemikalieinspektionens kommande föreskrifter, som ska definiera vilka uppgifter som ska lämnas och när samt vilka som ska lämna uppgifter, överensstämmer med kraven från ECHA och motsvarande implementering i andra EU-länder.

Regelverken inom EU, och i Sverige, måste utvecklas så att de stämmer överens med utvecklingen av cirkulära modeller så att likvärdiga villkor råder för verksamheterna inom unionen och för ny- och återtillverkning, särskilt viktigt till exempel vad gäller kemiskt innehåll.

Frågor med anledning av dessa synpunkter kan ställas till:
Britta Permats, e-post britta.permats@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 53

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se